FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT J.-P. WARNER FREMSAT DEN 7. NOVEMBER 1973 [1]

Høje Ret,

Domstolen vil huske, at Rådet i 1962 vedtog en række forordninger med sigte på den gradvise oprettelse i de daværende medlemsstater af en fælles ordning af markederne for visse landbrugsprodukter med henblik på den eventuelle dannelse af et enkelt fællesskabsmarked for hvert af disse produkter. I de foreliggende fire sager (Sagerne nr. 119, 124, 125 og 126/73) har Domstolen at gøre med to af disse forordninger, nemlig nr. 19 af 4. april 1962, som vedrørte korn, og nr. 22 af samme dato, som vedrørte fjerkrækød. Særlig har den at gøre med de bestemmelser i de nævnte forordninger, som oprettede et system med »importafgifter« i stedet for de forskellige foranstaltninger, som medlemsstaterne før dette tidspunkt havde truffet enkeltvis for at beskytte deres respektive landbrug.

Under dette system med importafgifter var hver medlemsstat beføjet til fortsat at beskytte sit eget landbrug mod indførsel både fra medlemsstaterne og fra tredjelande, dog i mindre udstrækning i forhold til de førstnævnte end i forhold til de sidstnævnte. I 1967 blev forordningerne nr. 19 og 22 afløst af henholdsvis Rådets forordning nr. 120/67/EØF og Rådets forordning nr. 123/67/EØF, som oprettede den fælles ordning af fællesskabsmarkederne for korn og fjerkrækød, hvilket indebar fjernelsen af alle beskyttende skranker mellem medlemsstaterne. Disse fire sager vedrører altså en overgangsperiode, som for længst er tilbagelagt. Dette betyder dog ikke, at de spørgsmål, de rejser, er helt irrelevante for fortolkningen af de gældende forordninger.

Af disse fire sager kommer to (nr. 119 og 124/73) til Domstolen som præjudicielle henvisninger fra Finanzgericht Hessen og de andre to (nr. 125 og 126/73) som tilsvarende henvisninger fra Finanzgericht Hamburg. I samtlige sager er sagsøgeren en tysk importør af landbrugsprodukter. I de første to sager er sagsøgte Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel, i den tredje Hauptzollamt Hamburg-Waltershof og i den fjerde Hauptzollamt Hamburg-Ericus. I alle sagerne hævder sagsøgeren, at han har været udsat for for høje afgiftsopkrævninger ved indførsler til Forbundsrepublikken foretaget i tiden fra 1962 til 1967.

Indførslen i den første sag (nr. 119/73) kom fra tredjelande (hvilke er ikke meddelt Domstolen) og angik forskellige produkter, nemlig hård hvede og majs. Spørgsmålene vedrørende disse er forskellige. Spørgsmålet vedrørende hård hvede (stillet af Finanzgericht Hessen) drejer sig om, hvorvidt den tyske udligningsafgift for omsætningsafgiften skulle have været taget i betragtning ved importafgiftens beregning. Domstolen vil huske, at der i årenes løb har verseret flere sager for Domstolen om denne importafgift. Som væsentligt for den foreliggende sag skal det fremhæves, at denne importafgift, selvom den var pålagt indførsel, ikke var en told eller en afgift med tilsvarende virkning. Den udgjorde et led i Forbundsrepublikkens interne afgiftssystem, da den med hensyn til indførsel skulle modsvare omsætningsafgiften på indenlandske varer. Det af Finanzgericht Hessen stillede spørgsmål vedrørende majs går kort ud på, om »tærskelprisen« skulle have været fastsat til samme beløb som for byg, eller om de for fastsættelsen ansvarlige myndigheder havde en vis (og i så fald hvilken) skønsbeføjelse i denne henseende.

Den i den anden og tredje sag (nr. 124 og 125/73) omhandlede indførsel angik

1 — Oversat fra engelsk.

denatureret tapiokamel. I sag nr. 124/73 er indførslens oprindelse ikke oplyst for Domstolen, men den skete sandsynligvis fra et tredjeland, da den plante, hvoraf tapioka fremstilles, ikke dyrkes i Fællesskabet. I sag nr. 125/73 var oprindelseslandet Thailand. I begge disse sager spørges Domstolen, om udligningsafgiften for omsætningsafgiften skulle have været fratrukket ved beregningen af importafgiften. I en af sagerne (124/73) spørges der også, om udgiften til denaturering af tapiokamel (ved tilsætning af farvestoffer) skulle have været trukket fra.

De tre første sager drejer sig således i det væsentligste om fortolkningen af forordning nr. 19.

Den i den fjerde sag (nr. 126/73) omhandlede indførsel angik frosne slagtekyllinger fra USA, hvorfor det i den sag væsentligst drejer sig om forordning nr. 22. Her er spørgsmålet igen, om udligningsafgiften for omsætningsafgiften skulle have været trukket fra importafgiften.

Skønt de forskellige forordninger, jeg har henvist til, alle havde det samme hovedformål, angav de ikke præcis den samme måde at nå dette på for hvert produkt. Dette skyldtes, at de markedsforhold, der måtte tages i betragtning, særlig situationen vedrørende forsyninger og efterspørgsel i medlemsstaterne, ikke var ens for alle produkterne.

Jeg begynder med forordning nr. 19.

Hvad angik almindelig hvede og byg, og ligeledes majs og rug i de medlemsstater, der producerer disse sorter i betydelige kvanta, indførte forordning nr. 19, artiklerne 2 til 6 det komplicerede system, som Domstolen måtte tage stilling til i sagen nr. 76/70, *Ludwig Wünsche & Co. mod Hauptzollamt Ludwigshafen/Rhein* (Recueil 1971, s. 393) og senere i sag nr. 11/73, *Getreide-Import-Gesellschaft mod Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel* (endnu ikke offentliggjort i Samling af Domstolens Afgørelser). Domstolen vil huske, at hver medlemsstat i henhold til dette system årligt, inden for grænser afstukket af Rådet, fastsatte »indikativpriser« for hver af disse kornsorter. Det var de priser, som den pågældende medlemsstat ønskede skulle være gældende som indkøbspris i engroshandelsleddet i et nøgleområde, hvilket vil sige området med det største underskud af den pågældende kornsort inden for statens område. Hver medlemsstat fastsatte derefter ligeledes årligt tilsvarende »tærskelpriser«, hvilket vil sige de priser, til hvilke de omhandlede kornsorter skulle importeres til den pågældende stat for at kunne nå dens indikativpris i nøgleområdet. Endelig fastsatte Kommissionen (i) med henblik på import fra andre medlemsstater »franko grænsen priser« baseret på de priser, der var gældende på det mest relevante marked i hver eksporterende stat, og (ii) med henblik på import fra tredjelande »cif-priser«, baseret på priserne på verdensmarkedet. Hver medlemsstat havde da ret til at opkræve en afgift på import til landet svarende til forskellen mellem den relevante franko grænse pris eller cif-pris og de relevante tærskelpriser, men i tilfælde af import fra andre medlemsstater ydedes der et fradrag for at give fortrin for sådan import fremfor import fra tredjeland. For at gøre nogle af de henvisninger, jeg vil komme med, umiddelbart mere forståelige, vil jeg bemærke, at dette fradrag var foreskrevet i forordningens artikel 2, stk. 1.

Det spørgsmål, der blev rejst i sag nr. 76/70 og 11/73, vedrørte den fremgangsmåde, der skulle anvendes af en medlemsstat ved fastsættelsen af tærskelpriserne for de kornsorter, for hvilke systemet gjaldt, og som i den første af sagerne var byg og i den anden almindelig hvede.

I sag nr. 76/70 var spørgsmålet, om Forbundsrepublikken ved fastsættelsen af dens tærskelpriser for byg skulle have foretaget et fradrag på grund af udligningsafgiften for omsætningsafgiften. Det var i det væsentlige et spørgsmål om fortolkningen af artikel 4 i forordning nr. 19, som var den artikel, der fastsatte princippet for udregningen af tærskelpriserne for de omhandlede kornsorter. Den fastsatte, for så vidt det er af inter-

esse for den pågældende sag, følgende (da der naturligvis ikke er nogen officiel engelsk oversættelse af forordning nr. 19, citeres den franske tekst):

»En ce qui concerne le blé tendre et l'orge, ainsi que le maïs et le seigle dans les États membres ayant une production notable des ces céréales, le prix de seuil est fixé annuellement par les États membres pour un standard de qualité identique, de facon que sur le marché du centre de commercialisation de la zone la plus déficitaire le prix de vente du produit importé se situe, compte tenu du montant forfaitaire prévu à l'article 2 paragraphe 1 . . ., au niveau du prix indicatif de base prévu à l'article 5.« [1]

Det kan ikke overraske, at Domstolen fortolkede dette således, at beregningen af tærskelpriserne på grundlag af indikativpriserne medførte, at der fra indikativpriserne måtte fratrækkes alle de handelsomkostninger, en importør nødvendigvis måtte afholde fra tidspunktet for hans indkøb hos den udenlandske leverandør indtil det tidspunkt, hvor indikativpriserne skulle anvendes, dvs. det forventede tidspunkt for importørens salg i engroshandelsleddet i nøgleområdet. Disse handelsomkostninger måtte omfatte sådanne afgifter som den tyske udligningsafgift for omsætningsafgiften. Denne fortolkning virkeliggjorde den hensigt, der i artikel 4, når den læses i sin sammenhæng, blev tilkendegivet til at lade tærskelprisen være den pris, som importøren måtte have købt til hos den udenlandske leverandør for at være afskåret fra handelsmæssigt at kunne gå under indikativprisen i nøgleområdet.

1 — »For så vidt angår blød hvede og byg, såvel som majs og rug i medlemsstater, der har en betydelig produktion af disse kornsorter, fastsættes tærskelprisen årligt af medlemsstaterne for en ensartet standardkvalitet således, at købsprisen for det importerede produkt på det centrale afsætningsmarked i det område, der har størst underskud af produktet, under hensyntagen til det i artikel 2, stk. 1 forudfastsatte beløb . . ., ligger på samme niveau som den basisindikativpris, der er nævnt i artikel 5«. (Domstolens oversættelse).

Det blev bekræftet og i et vist omfang tydeliggjort i sag nr. 11/73, som drejede sig om andre handelsomkostninger.

Det er efter min opfattelse vigtigt at erindre, at de pågældende handelsomkostninger i henhold til forordning nr. 19, artiklerne 2 til 6 strengt taget skulle trækkes fra indikativprisen ved fastsættelsen af tærskelpriserne, derimod ikke fra tærskelpriserne ved beregningen af importafgiften. Beregningen af importafgiften var (i henhold til artikel 2) en automatisk proces. Rådet antydede imidlertid i sag nr. 76/70, at der, hvor en medlemsstat ved beregningen af tærskelpriserne ikke havde foretaget et korrekt fradrag, var adgang for den pågældende stats domsmyndigheder til at bringe dette i orden ved at beordre et tilsvarende fradrag i importafgiften.

Denne sondring bliver af betydning, når man skal undersøge de bestemmelser i forordning nr. 19, der gjaldt for andre kornsorter end dem, artikel 4 omhandlede.

Som det vil fremgå af en undersøgelse af forordning nr. 19 i lyset af dens præambel, var de kornsorter, som artikel 4 fandt anvendelse på, de, der af forordningens fortfattere blev betragtet som værende af størst økonomisk betydning i Fællesskabet, og formålet med at fastsætte indikativpriser for disse var dobbelt.

For det første var det for at sikre disse kornsorter priser, der var forudsigelige og stabile såvel som rimelige, for at kunne sikre landbruget ikke bare, hvad der kunne betragtes som en rimelig levestandard, men også mulighed for forud at kunne planlægge dets afgrøder. Dette mål skulle nås dels ved beskyttelse mod import og dels ved det interventionssystem, som er Domstolen bekendt. Indikativpriser tjente som grundlag både for fastsættelse af tærskel- og interventionspriser.

Det andet formål var, ved en gradvis tilpasning i løbet af overgangsperioden af indikativpriserne for de omhandlede kornsorter i medlemsstaterne, at opnå en

situation, hvor der kunne være en enkelt indikativpris for hver af disse sorter, og det ville da være muligt at oprette et enkelt fællesmarked for hver af dem.

Forordningens forfattere anså det ikke for nødvendigt at anvende hele dette komplicerede system i forhold til andre kornsorter.

Hård hvede, for at nævne den første af de sorter, Domstolen har med at gøre i disse sager, var der knaphed på inden for Fællesskabet, hvis behov stort set måtte dækkes ved import fra tredjelande. Den kunne af klimatiske grunde kun dyrkes i Frankrig og Italien, og den var dyrere at dyrke end almindelig hvede. Derfor var særlige bestemmelser herom nødvendige, og disse fandtes i forordning nr. 19, artikel 11. Jeg vil ikke optage Domstolens tid med en detaljeret gennemgang af denne artikel. Det er tilstrækkeligt at nævne, at den foreskrev, at indikativpriser kun skulle fastsættes af Frankrig og Italien, og kun med det formål, at der kunne fastsættes interventionspriser. Hvad angår import, bevarede artikel 11 i stykkerne 1 og 2 det grundlæggende mønster med en afgift svarende til forskellen mellem tærskelprisen og franko grænse prisen eller cif-prisen, men den satte ikke tærskelpriserne i forhold til indikativpriserne. Hvad angik fastsættelsen af tærskelpriserne, foreskrev den blot i stk. 4:

»Le prix de seuil du blé dur est fixé par les États membres, pour un standard de qualité identique, à un niveau supérieur d'au moins 5 % à celui du blé tendre.« [1]

Ved fastsættelsen af tærskelpriser for hård hvede havde en medlemsstat derfor frihed til enten at fastsætte den til 105 % af tærskelprisen for almindelig hvede eller at fastsætte den til et højere beløb. Det er åbenbart, at en medlemsstat under udøvelse af dette skøn måtte tage hensyn til virkningerne på hjemmemarkedsprisen af de handelsomkostninger, som en importør af hård hvede nødvendigvis måtte afholde, inklusive sådanne afgifter som den tyske udligningsafgift for omsætningsafgiften. Dette betyder imidlertid langt fra, at der, når tærskelpriserne én gang er blevet fastsat i overensstemmelse med stk. 4, herfra skal trækkes et beløb svarende til alle sådanne afgifter, hvilket sagsøgeren i sag nr. 119/73 vil have Domstolen til at fastslå. Hvis det forholdt sig således, ville det faktisk, som Kommissionen og forbundsregeringen påpeger, være i strid med stk. 4, i alt fald i et tilfælde hvor fradraget ville have medført, at den effektive tærskelpris blev mindre end 105 % af tærskelprisen for almindelig hvede.

Det anbringende, der er fremført af sagsøgeren i denne sag, kan efter min opfattelse koges ned til, at Domstolens afgørelse i sag nr. 76/70 skabte et hovedprincip, der ikke er begrænset til fastsættelsen af tærskelprisen i henhold til forordning nr. 19, artikel 4, og at bestemmelserne i artikel 11, stk. 4 ville stride mod både artikel 39 og artiklerne 9 og 12 i EØF-traktaten, medmindre man anlægger den fortolkning, at den har optaget dette hovedprincip.

Argumentet støttet på artikel 39 bygger på den kendsgerning, at denne artikel blandt formålene med den fælles landbrugspolitik nævner »(e) at sikre forbrugerne rimelige priser på landbrugsvarer —«. Jeg er ikke i tvivl om, at denne artikel bandt medlemsstaterne og afskar dem fra ved fastsættelsen af tærskelpriser i henhold til artikel 11, stk. 4 at fastsætte disse på et urimeligt højt niveau. Det er een af grundene til, at man, som jeg gør, kunne hævde, at en medlemsstat ikke korrekt kunne fastsætte sine tærskelpriser for hård hvede til mere end 105 % af tærskelpriserne for almindelig hvede uden at tage hensyn til de handelsomkostninger, som importørerne af hård hvede måtte afholde. Jeg kan imidlertid ikke finde noget i de dokumenter, der er forelagt denne Domstol, eller i de anbringender, der er fremført i retsmødet, som fører til den konklusion, at forbru-

1 — »Tærskelprisen for hård hvede fastsættes af medlemsstaterne, for en ensartet standardkvalitet, på et niveau, der er mindst 5 % højere end for blød hvede«. (Domstolens oversættelse).

gerne nødvendigvis betaler en urimelig pris for hård hvede, medmindre artikel 11 fortolkes på den af sagsøgeren påståede måde.

Argumentet støttet på Traktatens artikel 9 og 12 (og bestyrket ved henvisning til artiklerne 18 og 20 i selve forordning nr. 19) bygger på den kendsgerning, at tærskelpriserne fastsat i henhold til forordning nr. 19, artikel 11, stk. 4 gjaldt såvel for import fra andre medlemsstater som for import fra tredjelande. Argumentet er, så vidt jeg har forstået det, at der, mens hverken den i medfør af artikel 11 pålagte afgift eller den tyske udligningsafgift for omsætningsafgiften i sig selv udgjorde en afgift med en tilsvarende virkning som told, ville gælde noget andet for de to tilsammen. Efter min opfattelse er det blot nødvendigt at nævne argumentet for at kunne forkaste det. To gange hvidt kan ikke blive til sort.

Efter min opfattelse må Domstolens afgørelser i sagerne nr. 76/70 og 11/73 betragtes som i det væsentlige afgørelser vedrørende fortolkningen af forordning nr. 19, artikel 4. De angik fremgangsmåden for fastsættelse af tærskelpriser ved henvisning til indikativpriserne for kornsorter, som denne artikel gjaldt for, — og som en logisk følge heraf også, hvorledes artikel 2, der omhandlede beregningen af importafgiften for sådanne kornsorter, skulle få virkning, såfremt en medlemsstat ikke fuldt ud havde efterkommet kravene i artikel 4. Disse afgørelser er efter min mening egentlig ikke relevante for fortolkningen af andre artikler i forordning nr. 19, f.eks. artikel 11, sk. 4, som foreskriver andre metoder for fastsættelsen af tærskelpriser på kornsorter, som artikel 4 ikke var gældende for.

Det spørgsmål, der af Finanzgericht Hessen er henvist til Domstolen vedrørende hård hvede, lyder som følger:

»Skal artikel 11 i forordning nr. 19/62 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber (Amtsblatt der Europäischen Gemeinschaften nr. 30/62) forstås således, at den ved indførsel opkrævede udligningsafgift for omsætningsafgiften skulle tages i betragtning ved beregning af importafgiften for hård hvede, eller var det ikke nødvendigt at fradrage denne afgift?«

Det forekommer mig, at der, hvis Domstolen besvarede spørgsmålet blot med et »ja« eller et »nej«, ville kunne rettes kritik mod dette svar på to punkter, for det første for at være tvetydigt, og for det andet for at være en anvendelse af bestemmelserne i artikel 11 i stedet for blot en fortolkning af den. Jeg mener derfor, at spørgsmålet bør besvares som følger:

»Artikel 11 i forordning nr. 19/62 fra Rådet for De europæiske Fællesskaber skal fortolkes således, at en medlemsstat ved udøvelsen af det skøn, der er tillagt den i medfør af stk. 4 i denne artikel, skal tage de anslåede handelsomkostninger, en importør af hård hvede må afholde, i betragtning, herunder en afgift som den tyske udligningsafgift for omsætningsafgiften, men at der ikke skal foretages fradrag for en sådan afgift ved beregning af importafgiften i henhold til stk. 1 og stk. 2 i denne artikel, når tærskelprisen een gang er blevet fastsat i overensstemmelse med stk. 4«.

Jeg vender mig herefter til det andet spørgsmål, der er rejst i sag nr. 119/73, som angår majs. Som De vil huske, gjaldt artikel 4 i forordning nr. 19 kun for denne kornsort i medlemsstater, der havde en betydelig produktion heraf. Der er enighed om, at Forbundsrepublikken ikke var en sådan stat. Da dette er tilfældet, var den relevante artikel i forordning nr. 19 artikel 8, stk. 1.

Denne omhandlede alle kornsorter undtagen dem, der faldt ind under artikel 4, og hård hvede. Den foreskrev, at hvad angår sådanne kornsorter —

» . . . le prix de seuil est fixé pour chaque produit de facon telle que puisse être atteint, compte tenu du montant forfaitaire prévu à l'article 2 paragraphe 1, le niveau des prix indicatifs fixés pour les céréales indigènes visées à l'article 4, à savoir:

— pour les céréales considérées comme céréales panifiables, le niveau des prix indicatifs des céréales panifiables;

— pour les autres céréales, le niveau des autres prix indicatifs,

Le prix de seuil est fixé annuellement par les États membres pour un standard de qualité identique . . .« [1]

Der er enighed om, at majs ikke blev betragtet som »egnet til brødproduktion« i Forbundsrepublikken, hvorfor det var andet underafsnit i artikel 8, stk. 1, der skulle anvendes, og at henvisningen i dette underafsnit til »le niveau des autres prix indicatifs« var en henvisning til niveauet for indikativprisen for byg. Det er ikke vanskeligt at erkende, at formålet med artikel 8, stk. 1 var at undgå for stor konkurrence fra importerede varer over for hjemmeavlede produkter, i dette specielle tilfælde for stor konkurrence fra importeret majs over for byg på markedet for foderstoffer.

Det viser sig, at forbundsregeringen for året 1962/63 fastsatte sine tærskelpriser for majs en smule højere end tærskelpriserne for byg, men at den for alle de følgende år i forordning nr. 19's gyldighedsperiode fastsatte samme tærskelpris for majs som for byg. Sagsøgerens klage i sag nr. 119/73 angår den af Forbundsrepublikken for år 1962/63 fastsatte tærskelpris for majs.

Der er i Kommissionens bemærkninger en antydning af grunden til, at Forbundsrepublikken ændrede kurs fra og med 1963/64; det ser ud til, at man fra dette år, i kraft af beslutninger truffet af de i Rådet forsamlede regeringsrepræsentanter, bevægede sig i retning af harmoniseringen af de metoder, der anvendtes af medlemsstaterne til fastsættelse af tærskelpriser for foderkorn ved henvisning til tærskelpriserne for byg.

Hvordan det nu end forholder sig, drejer konflikten mellem parterne sig i sag nr. 119/73 sig om omfanget af den skønsbeføjelse, der er tillagt medlemsstaterne i artikel 8, stk. 1, idet ingen af parterne antyder, at denne artikel ganske enkelt foreskriver, at medlemsstaten skulle fastsætte tærskelpriserne for majs til samme beløb som for byg.

Sagsøgeren påstår, at medlemsstaten i følge nævnte artikel, skulle udregne tærskelprisen for majs ved at trække de handelsomkostninger, som en importør af majs måtte afholde, fra indikativprisen for byg — med andre ord i relation til majs foretage en beregning analog med den, der var foreskrevet i artikel 4 for de her omhandlede kornsorter, men benytte indikativprisen for byg som udgangspunkt for beregningen. Det ville frembringe en tærskelpris for majs, som var forskellig fra den for byg, såfremt, men kun såfremt de handelsomkostninger, der forventedes at falde på majsimportøren, var forskellige fra dem, der forventedes at falde på bygimportøren.

Forbundsrepublikkens regering påstår, at det skøn, der var tillagt medlemsstaten, var mere vidtgående og gav den mulighed for at tage hensyn til faktorer som den respektive næringsværdi af de pågældende kornsorter og hvilke specielle anvendelser, industrien kunne gøre af dem. Kommissionen går i sin påstand endnu videre, for så vidt som den hævder, at en medlemsstat havde ret til at fastsætte tærskelprisen for majs på et hvilket som helst niveau, den måtte skønne nødvendigt med henblik på at sikre, at import af majs ikke var til hinder for, at indikativprisen for byg kunne opnås.

Spørgsmålet angår naturligvis fortolkningen af artikel 8, stk. 1. Betyder denne, hvad sagsøgeren hævder, at en med-

1 — ». . . fastsættes tærskelprisen for hver kornsort således, at man, under hensyntagen til det i artikel 2, stk. 1 foreskrevne forudfastsatte beløb, kunne nå op til niveauet for de indikativpriser, der var fastsat for de indenlandske kornsorter, som var omhandlet i artikel 4, dvs.:
— for kornsorter der anses for egnet til brødproduktion, niveauet for indikativpriserne for korn egnet til brødproduktion,
— for de andre kornsorter, niveauet for de andre indikativpriser,
Tærskelprisen fastsættes årligt af medlemsstaterne for en ensartet standardkvalitet . . .». (Domstolens oversættelse).

lemsstat i Forbundsrepublikkens situation skulle fastsætte tærskelprisen for majs til et beløb, der ville sikre, at majs skulle kunne købes på engrosmarkedet i denne stat til samme pris som indikativprisen for byg? Eller betyder den, som det stiltiende antydes i forbundsregeringens og Kommissionens anbringende, at en sådan stat skulle fastsætte tærskelprisen for majs til et beløb, der ville sikre, at indikativprisen for byg kunne opnås?

Jeg er efter nogen tøven kommet til den konklusion, at det sidste er den rigtige fortolkning. Ikke alene stemmer den bedre med ordlyden i artikel 8, stk. 1, men den giver også bedre mening, når denne bestemmelse skal anvendes i forhold til en kornsort, der konkurrerer med to hjemmeavlede sorter. Antag for eksempel, at Frankrig var et land, der havde en betydelig produktion af majs, således at artikel 4 og 5 gjaldt både byg og majs i Frankrig. Antag endvidere, at Frankrig fastsatte forskellige indikativpriser for byg og majs, hvad det havde ret til i henhold til artikel 5. Hvad skulle Frankrig efter sagsøgerens fortolkning gøre, når det skulle anvende denne bestemmelse på for eksempel havre? Skulle det foretage en beregning med udgangspunkt i indikativprisen for byg eller med udgangspunkt i indikativprisen for majs? Dette problem eksisterer ikke, hvis man anlægger Kommissionens fortolkning; Frankrig skulle da fastsætte en tærskelpris for havre, der var egnet til at sikre, at konkurrencen for havre ikke forhindrede hverken byg eller majs i at opnå de respektive indikativpriser.

Det af Finanzgericht Hessen stillede spørgsmål angående majs lyder som følger: —

»Skal artikel 8, stk. 1 i forordning nr. 19/62 forstås således, at tærskelprisen for majs i de medlemsstater, hvis produktion af denne kornsort er betydningsløs, skulle fastsættes således, at den svarede til tærskelprisen for byg, eller fandtes der en skønsmargen for de forskellige i betragtning kommende kornsorter under hensyn til disses respektive næringsværdi m.v.?«

Af de grunde, jeg har nævnt, er jeg af den opfattelse, at dette spørgsmål bør besvares som følger:

»Artikel 8, stk. 1 i forordning nr. 19/62 EØF skal fortolkes således, at tærskelprisen for majs i medlemsstater, hvor der ikke var nogen betydelig produktion af denne kornsort, skulle fastsættes således, at byg (under tilbørlig hensyntagen til det i artikel 2, stk. 1 foreskrevne fradrag) skulle være i stand til at opnå indikativprisen for majs i pågældende stat«.

Som jeg har nævnt, er produktet i sagerne nr. 124 og 125/73 denatureret tapiokamel. Dette tilhørte en gruppe forarbejdede produkter, der var defineret i artikel 1 d i forordning nr. 19 sammenholdt med dennes bilag, og som var omhandlet i forordningens artikel 14 samt i en senere gennemførelsesforordning, nemlig Rådets forordning nr. 55 af 30. juni 1962. I henhold til disse bestemmelser skulle der ikke være nogen indikativ-eller tærskelpris for disse produkter. Afgifterne ved import til en medlemsstat, enten fra andre medlemsstater eller fra tredjelande, skulle bestå af en variabel og en fast del. Formålet med den variable del var, at afgiften i tilfælde af produkter fremstillet af basisprodukter, for hvilke forordning nr. 19 gjaldt, skulle svare til afgifterne for disse basisprodukter, (se stk. 1, A, a i artikel 14) og i tilfælde af andre produkter, heriblandt tapiokamel, skulle den svare til afgifterne for konkurrerende produkter (se stk. 1, A, b i samme artikel). Formålet med den faste del var at beskytte forarbejdningsindustrien i hver medlemsstat (se stk. 1, B i artikel 14).

Artikel 14 og forordning nr. 55 omhandlede blandt andet de produkter, der faldt ind under position nr. 11.06 i den fælles toldtarif, herunder tapiokamel. Størrelsen af den variable og den faste del for disse produkter var fastsat i forordning nr. 55, artikel 7. Af relevans for sagen foreskrev denne artikel, at den variable del for 100 kg af et af de pågældende produkter skulle svare til importafgiften for 100 kg majs, og hvis produktet var blevet denatureret, skulle den variable

del for 100 kg heraf svare til importafgiften for 40 kg byg. I henhold til stk. 3 i artikel 7 skulle den faste del være 1,70 regningsenheder, hvis produktet ikke var blevet denatureret, og i modsat fald nul.

Det påstås af sagsøgerne i sagerne nr. 124 og 125/73, at der i tilfælde af import, der var undergivet en afgift som den tyske udligningsafgift for omsætningsafgiften, skulle trækkes et beløb svarende til denne afgift fra den importafgift, der var beregnet i overensstemmelse med artikel 7. Anbringenderne til støtte for denne påstand er i det væsentlige de samme som dem, der blev fremført af sagsøgeren i sagen nr. 119/73 i relation til import af hård hvede. Efter min opfattelse er der endog endnu mindre grund til at tage dem til følge med hensyn til tapiokamel end med hensyn til hård hvede, da bestemmelserne angående dette produkt ikke overlader medlemsstaten nogen form for skøn.

Bundesfinanzhof kom til en anden konklusion i to sager vedrørende import af tapiokamel (VII R 91/69 og VII R 118/69), som den pådømte sidste år, men det fremgår af dommene i de to sager, at Bundesfinanzhof afgjorde den på den nævnte måde, alene fordi den følte sig bundet hertil på grund af Domstolens afgørelse i sag nr. 76/70. Jeg håber, jeg kan undgå enhver beskyldning for uhøflighed over for Bundesfinanzhof, hvis jeg undlader at gentage de grunde, der har ført mig til den opfattelse, at Domstolens afgørelse i sagen nr. 76/70 kun er af betydning i tilfælde, hvor artikel 4 i forordning nr. 19 er anvendelig.

Jeg nævnte, at Domstolen i sag nr. 124/73 også af Finanzgericht Hessen spørges, om omkostningerne vedrørende denatureringen af tapiokamel — for at være helt nøjagtig omkostningerne vedrørende tilsætningen af farvestof — skulle have været trukket fra importafgiften. Sagsøgeren i denne sag påstår, at de skulle. Anbringendet til støtte herfor er kort. Det går i sin kærne ud på, at der gælder de samme argumenter vedrørende disse omkostninger som vedrørende udligningsafgiften for omsætningsafgiften.

Vedrørende dette spørgsmål behøver jeg formentlig blot at sige, at jeg, selv om jeg havde ment, at sagsøgeren havde ret angående udligningsafgiften for omsætningsafgiften, stadig ville have anset dette for forkert for så vidt angår omkostningerne til denaturering. Disse udgjorde en del af varernes produktionsomkostninger, som importafgiften knyttede sig til, og som sådanne kunne de efter min opfattelse ikke med rimelighed indgå i beregningen af importafgiften. Jeg bemærker i denne forbindelse, at min konklusion stemmer med Bundesfinanzhofs i de to sager, jeg nævnte, hvor Bundesfinanzhof fulgte en tidligere afgørelse, den selv havde truffet vedrørende det samme spørgsmål.

De spørgsmål, der af Finanzgericht Hessen er forelagt Domstolen i sag nr. 124/73, lyder som følger:

»1. Skal bestemmelserne i artikel 14, stk. 1, A, b i forordning nr. 19 af 4. april 1962 fra Rådet for Det europæiske økonomiske Fællesskab om gradvis oprettelse af en fælles markedsordning for korn (Amtsblatt der Europäischen Gemeinschaften, s. 933) sammenholdt med artikel 7, stk. 2 i forordning nr. 55 af 30. juni 1962 fra Rådet for Det europæiske økonomiske Fællesskab (Amtsblatt der Europäischen Gemeinschaften, s. 1583) fortolkes således, at der fra afgiften for »denatureret tapiokamel«, i position 11.06 i den fælles toldtarif, skal trækkes den udligningsafgift for omsætningsafgiften, der opkræves ved indførsel af »denatureret tapiokamel«, og omkostningerne ved eosinfarvning?

I bekræftende fald:

2. Efter hvilke bestemmelser, under hvilken form og med hvilket beløb skal der da tages hensyn til den udligningsafgift for omsætningsafgiften, som er taget i betragtning ved fastsættelsen af tærskelprisen for byg, når importafgiften for »denatu-

reret tapiokamel« i henhold til artikel 7, stk. 5 i forordning nr. 55 er beregnet på basis af tærskelprisen for byg?«

Efter min opfattelse af sagen kommer spørgsmål 2 ikke i betragtning, men jeg har anset det for rigtigst at læse det op, idet det illustrerer de vanskeligheder, som ville følge af at tiltræde sagsøgerens anbringende angående spørgsmål 1.

Af de grunde, jeg har nævnt, er jeg af den opfattelse, at spørgsmål 1 bør besvares som følger:

»Hverken artikel 14 i forordning nr. 19 af 4. april 1962 fra Rådet for Det europæiske økonomiske Fællesskab eller artikel 7 i Rådets forordning nr. 55 af 30. juni 1962 skal fortolkes således, at der skal foretages noget fradrag i afgiften for denatureret tapiokamel, hverken hvad angår en afgift som den tyske udligningsafgift for omsætningsafgiften eller omkostningerne vedrørende tilsætningen af farvestof til dette mel«.

I sag nr. 125/73 lyder det spørgsmål, der af Finanzgericht Hamburg er henvist til Domstolen som følger:

»Skal artikel 14 i forordning nr. 19/62 og artikel 7 i forordning nr. 55/62, i henhold til hvilke importafgifter for forarbejdede produkter (omhandlet i artikel 1, litra d og bilaget til forordning nr. 19/62) beregnes i overensstemmelse med det i dommen af 12. maj 1971 fra De europæiske Fællesskabers Domstol i sag nr. 76/70 nævnte princip, at basisindikativprisen for de i artikel 4 i forordning nr. 19/62 omhandlede kornsorter skal nedsættes med et fast beløb svarende til incidensen af interne afgifter, der opkræves ved import — såsom udligningsafgiften for omsætningsafgiften —, fortolkes således, at den ved indførsel opkrævede udligningsafgift for omsætningsafgiften altid skal fradrages i afgiftsbeløbet?«

Jeg mener, at dette spørgsmål bør besvares som følger:

»Hverken artikel 14 i forordning nr. 19/62 eller artikel 7 i forordning nr. 55/62 skal fortolkes således, at der skal foretages noget fradrag fra importafgiften for denatureret tapiokamel i forbindelse med en afgift som den tyske udligningsafgift for omsætningsafgiften«.

Jeg vender mig til den sidste sag, hvor hovedspørgsmålet er, om en rigtig fortolkning af Rådets forordning nr. 22 medfører, at afgiften for import af slagtet fjerkræ til Forbundsrepublikken skulle have været nedsat med et beløb svarende til udligningsafgiften for omsætningsafgiften.

Forordning nr. 22 indeholdt ikke nogen bestemmelse om fastsættelse af indikativpriser eller tærskelpriser for slagtet fjerkræ.

I artikel 3, stk. 1 foreskrev den, at afgiften i tilfælde af import fra en medlemsstat til en anden medlemsstat skulle bestå af to dele. Den første del var bestemt til at afspejle den indvirkning på foderudgifterne, som måtte følge af forskellen mellem priserne på foderkorn i importstaten og priserne herpå i eksportstaten. Den nøjagtige metode til at fastsætte denne dels størrelse var angivet i artikel 3, stk. 4. Som man måtte vente, indebar den ikke nogen beregning af den art, det drejede sig om i sag nr. 76/70. Den anden del skulle svare til gennemsnittet af de toldafgifter, der blev opkrævet af den importerende stat for import fra andre medlemsstater i 1961.

Som en undtagelsesbestemmelse tillod artikel 3, stk. 2 en anden metode til beregning af afgiften i tilfælde, hvor en medlemsstat på tidspunktet for forordning nr. 22's ikrafttræden beskyttede sin egen fjerkræproduktion ved hjælp af kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning. Denne anden metode indebar en sammenligning mellem gennemsnitspriserne for slagtet fjerkræ i importstaten og i eksportstaten i årene 1960 og 1961. Sagt kort (forhåbentlig uden for stort tab af nøjagtighed) skulle afgifternes størrelse svare til den forskel, der fremgik af denne sammenligning »modificeret med henblik på at tage hensyn til transportomkostningerne og de interne afgiftspålæg, som de pågæl-

dende varer måtte bære«. Her var der altså en bestemmelse, der krævede en beregning, som ikke var identisk med den, sag nr. 76/70 vedrørte, men som lignede den.

For fuldstændighedens skyld bør jeg nok nævne, at afgifterne på handel mellem staterne i medfør af forordning nr. 22, artikel 9 skulle nedsættes gradvis i løbet af en årrække.

Metoden til udregning af afgifterne for import af slagtet fjerkræ fra tredjelande var fastlagt i forordning nr. 22, artikel 4. Afgiften skulle i alle medlemsstaterne bestå af 3 dele. Den første skulle afspejle den indvirkning på foderudgifterne, som forskellen mellem priserne på foderkorn i importstaten og priserne herfor på verdensmarkedet måtte have. Også her var der fastsat en nøjagtig metode til udregning af denne del, og heller ikke her medførte det en beregning af den art, som sag nr. 76/70 vedrørte. Den anden del skulle være den samme som den anden del fastsat i artikel 3, stk. 1 bortset fra tilfælde, hvor artikel 3, stk. 2 gjaldt for en medlemsstat. I et sådant tilfælde skulle den anden del udregnes efter metoden i artikel 3, stk. 2, som der henvistes til. Jeg behøver sikkert ikke bebyrde Domstolen med en detaljeret gennemgang af, hvordan denne udregning skulle foretages. Det, som er af betydning, er, at den gjorde beregningen i artikel 3, stk. 2, som tog hensyn til transportomkostningerne og interne afgifter, relevant i forhold til artikel 4 i forordning nr. 22. Den tredje del skulle som hovedregel være en procentdel af den pågældende »slusepris«, fastsat i forordning nr. 22, artikel 6, som jeg kommer til.

Ved forordning nr. 22, artikel 5 blev Kommissionen bemyndiget til efter forespørgsel fra en medlemsstat at tillade denne under visse betingelser at opkræve lavere importafgifter end de i artiklerne 3 og 4 foreskrevne. Sagsøgeren i sagen nr. 126/73 sætter sin lid til denne artikel.

Jeg finder det ikke muligt at sammenfatte de relevante bestemmelser i artikel 6. De lyder som følger:

»1. Afin d'éviter des perturbations dues à des offres en provenance des pays tiers faites à des prix anormaux, le Conseil, statuant sur proposition de la Commission ... fixe pour la volaille abattue, différenciée par espèce, un prix d'écluse uniforme pour la Communauté, en tenant compte des prix des céréales fourragères sur le marché mondial et d'un coefficient de transformation représentatif pour les pays tiers exportateurs.«

. . . . . .

»3. Dans le cas où les prix d'offre franco frontière à l'importation tombent au-dessous du prix d'écluse, — le montant des prélèvements déterminés conformément aux dispositions de l'article 5 est augmenté, dans chaque État membre, d'un montant égal à la différence entre le prix d'offre franco frontière et le prix d'écluse.« [1]

Dette er oprindelsen til de tillægsafgifter, der er nævnt i de spørgsmål, som af Finanzgericht Hessen er henvist til Domstolen.

Disse spørgsmål lyder som følger:

»1. Skal artiklerne 4 og 6 i Rådets forordning nr. 22/62 fortolkes således, at den normale importafgift og tillægsafgiften, der ved indførslen opkræves af slagtet fjerkræ og fjerkrækød med oprindelse i tredjelande, skal nedsættes med et fast beløb svarende til udligningsafgiften

1 — »1. For at undgå forstyrrelser, der skyldes tilbud fra tredjelande til unormale priser, fastsætter Rådet, efter forslag fra Kommissionen . . ., en for Fællesskabet ensartet slusepris for slagtet fjerkræ, differentieret efter art, under hensyntagen til priserne på foderkorn på verdensmarkedet og en forarbejdningskoefficient, der er repræsentativ for de eksporterende tredjelande.«

. . . . .

»3. I tilfælde af, at tilbudspriserne franko grænse for import falder under sluseprisernes niveau, forhøjes størrelsen af de importafgifter, der er fastsat i overensstemmelse med artikel 4 og i givet fald nedsat i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 5, i alle medlemsstaterne med et beløb svarende til forskellen mellem tilbudsprisen franko grænse og sluseprisen.« (Domstolens oversættelse).

for omsætningsafgiften (Umsatzausgleichsteuer)?

2. Er Kommissionens forordninger nr. 91/65 og 124/65 af 29. juni 1965 og 22. september 1965, såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, ugyldige for så vidt angår fastsættelsen af den normale importafgift og tillægsafgiften for fjerkræ i toldposition 02.02?«

Jeg bør nok med hensyn til det andet spørgsmål forklare, at toldposition nr. 02.02 var den, der omfattede slagtet fjerkræ. Kommissionens forordninger nr. 91/65 og 124/65 var gennemførelsesforordninger, der begge var vedtaget ifølge artiklerne 4 og 6 i forordning nr. 22. Jeg går ikke nærmere ind på detaljerne i denne, idet det andet spørgsmål må bortfalde, hvis det første spørgsmål stillet af Finanzgericht Hamburg må besvares benægtende, hvad jeg mener det skal.

Det for sagsøgeren i sag nr. 126/73 fremførte anbringende er, som jeg forstår det, selv om det blev udviklet meget vidt og meget lærd, i det væsentlige det samme som det, der blev fremført af sagsøgerne i sagerne nr. 119, 124 og 125/73 i relation til hård hvede og denatureret tapiokamel. Det føres imidlertid videre. Ikke alene siges det, at Domstolens afgørelser i sag nr. 76/70 skabte et hovedprincip, der ikke var begrænset til sager, hvor artikel 4 i forordning nr. 19 skulle anvendes. Det hævdes, at forordning nr. 19 i sig selv var »spydspidsen« af en serie forordninger, som jeg henviste til i begyndelsen, og at den må forstås således, at den stiltiende har påstemplet alle forordningerne i denne serie, inklusive forordning nr. 22, dette princip. Hvis det forholdt sig anderledes, lyder anbringendet, ville alle disse forordninger være i strid med EØF-traktatens artikler 39 og 12. Sagsøgerens konklusion er, at Forbundsrepublikken burde have søgt Kommissionens tilladelse til i henhold til forordning nr. 22, artikel 5 at nedsætte sine importafgifter med beløb svarende til udligningsafgiften for omsætningsafgiften.

Dette anbringende blev af Kommissionens advokat, efter min mening med rette, karakteriseret som fantasifuldt men uden jordforbindelse. Jeg er ikke i tvivl om, at det bør forkastes. Det når, efter min opfattelse på grundlag af en forkert præmis (hvad angår rækkevidden af Domstolens afgørelse i sag nr. 76/70), gennem en række fejlslutninger (for eksempel vedrørende artikel 39's virkning) til en konklusion, som er uforenelig med den klare betydning af forordning nr. 22 — en forordning, som i enkeltheder bestemte, hvorledes importafgifterne for fjerkrækød skulle fastsættes, og som alene åbnede mulighed for en beregning, der tog hensyn til interne afgifter i de tilfælde, hvor artikel 3, stk. 2 direkte eller analogt fandt anvendelse.

Jeg er derfor af den opfattelse, at det første spørgsmål stillet af Finanzgericht Hamburg i sag nr. 126/73 bør besvares som følger:

»Hverken artikel 4 eller artikel 6 i Rådets forordning nr. 22/62 skal fortolkes således, at der skal foretages noget fradrag i importafgifterne for slagtet fjerkræ eller for fjerkrækød med hensyn til en afgift som den tyske udligningsafgift for omsætningsafgiften«.

Som jeg allerede har sagt, bortfalder det andet af de spørgsmål, der er stillet af den nævnte ret.